

Записник од Годишното собрание на МНЗА (за периодот декември 2013-декември 2014)

Годишното собрание на МНЗА се одржа на 26.12.2012 година, во салата на „Порта Македонија“ во Скопје. На годишното собрание присуствуваа: проф. д-р Владимир Трајковски, проф д-р Љупчо Ајдински, проф. д-р Наташа Чичевска-Јованова, проф. д-р Даниела Димитрова-Радојчиќ, доц. д-р Оливера Рашиќ Цаневска, м-р Јасмина Ивановска-Трошанска, доц. д-р Владимир Илиевски, Ана Петковска, м-р Розалија Бошковска, м-р Марија Аврамовска, Филип Јутроски, доц. д-р Александар Петличковски, Наташа Јованоска, м-р Емилија Ѓорѓиевска, Пецо Стојановски, Ивана Василевска, Славица Тодорова, Стојан Андонов, м-р Василка Галевска Јовчевски, Калина Пиперевска, м-р Магдалена Димкова-Велевска, Ана Шикалеска, Билјана Кујунџиќ Настевска, м-р Наташа Стојановска-Трајковска, Виолета Куновска, Живка Димитровска, Татјана Н. Додевска, Мери Нолчева, Елена Стамчевска, Наташа Младеновска, Весна Костиќ Ивановиќ. Оправдано отсутни беа: проф. д-р Ристо Петров, доц. д-р Зоран Киткањ, д-р Силвана Марковска-Симоноска, доц. д-р Дејан Трајков.

Годишното собрание официјално започна во 13.00 ч. со следниот

Дневен ред

1. Усвојување на записникот од годишното собрание на МНЗА од 20.12.2013.

По гласањето записникот беше едногласно усвоен од присутните.

2. Прием на нови членови во МНЗА.

За оваа точка од дневниот ред претседателот објави дека за оваа година има добиено пет формулари за членство, при што следеше нивно претставување. Нови членови на МНЗА се: Елена Стамчевска, Мери Нолчева, Филип Јутроски, Наташа Младеновска, Стојан Андонов, Билјана Кујунџиќ Настевска, Весна Костиќ Ивановиќ

3. Извештај за работата на МНЗА од 2014

Февруари – декември 2014 – реализација на проектот под број ЕИДХР/2013/55: „Програма за целосна социјализација на деца со посебни потреби во нивните заедници“.

02.04.2014 – културно забавен настан под наслов: "ТИЕ НЕ СЕ САМИ, НИЕ СМЕ СО НИВ" одржан во Музејот на македонската борба.

07.05.2014 – форум за аутизам во Гевгелија

Проф. д-р Владимир Трајковски: “Модели на добри практики за третман кај аутизмот: биодмедицински и АБА третман-решение за успех“.

М-р Јасмина Трошанска: Клинички карактеристики и едукативни можности на учениците со аутистичен спектар на нарушување

15.05-17.05.2014 – учество на наши членови на првиот симпозиум за первазивни развојни нарушувања во Струга "Научните достигнувања во функција на практиката" и тоа: акад.проф. д-р Нада Поп Јорданова - "Первазивни развојни нарушувања", д-р Силвана Симовска Маркоска - "Need of effective intervention in the assessment and treatment of

autistic spectrum disorders in the Republic of Macedonia", д-р Анета Демирџиева - "Улогата на педијатарот во дијагностичкиот алгоритам на аутизмот", м-р Јасмина Трошанска - "Можности, потреби и методи на работа во процесот на образование на децата со аутизам", Ана Петковска - „Информираност на населението на Република Македонија за аутизам“ и Василка Галевска Јовчевски, Калина Пиперевска - „Примена на современи принципи и методи на третманот на децата со первазивни развојни нарушувања“.

23.05-24.05.2014 – учество на проф. д-р Владимир Трајковски на симпозиум: „Современи медицински ставови за трисомија 21 и аутизам“ со тема: “Поврзаност на Down синдром и аутизам“, Мирковец, Хрватска.

15.11.2014 – учество на проф. д-р Владимир Трајковски на меѓународната конференција: „Современа дефектолошка работа - рехабилитација, превенција на исклученоста и инклузија“ со тема: Здравствена заштита на лицата со интелектуална попреченост и аутизам во Република Македонија, Нови Сад, Србија.

Ноември 2014 – поднесени документи до архив на Република Македонија

Од декември 2013-декември 2014 година објавени 5 нови труда за аутизмот:

1. Trajkovski V. Co-morbid medical conditions in autism spectrum disorders. In: Chichevska Jovanova N, Dimitrova Radojichikj D, Jachova Z, editors. Proceedings of Fourth International Conference: Modern Aspects of Special Education and Rehabilitation of Persons with Disabilities, 2013 October 17-19; Ohrid: Faculty of Philosophy; c2014. 56-69.
2. Troshanska J, Trajkovski V. Stages of communication in children with autism. In: Chichevska Jovanova N, Dimitrova Radojichikj D, Jachova Z, editors. Proceedings of Fourth International Conference: Modern Aspects of Special Education and Rehabilitation of Persons with Disabilities, 2013 October 17-19; Ohrid: Faculty of Philosophy; c2014. 70-80.
3. Митевска А, Трајковски В. Инклузија на учениците со аутистичен спектар на нарушувања. Во: Чичевска Јованова Н, Димитрова Радојичиќ Д, Јачова З, уредници. Зборник на трудови од Четврта меѓународна конференција: Современи аспекти на специјалната едукација и рехабилитација на лица со инвалидност, 17-19 октомври 2013, Охрид: Филозофски факултет, 2014. 200-212.
4. Илиќ Пешиќ М, Трајковски В. Квалитет на односот меѓу браќа и сестри кај семејства што имаат дете со аутизам. Во: Чичевска Јованова Н, Димитрова Радојичиќ Д, Јачова З, уредници. Зборник на трудови од Четврта меѓународна конференција: Современи аспекти на специјалната едукација и рехабилитација на лица со инвалидност, 17-19 октомври 2013, Охрид: Филозофски факултет, 2014. 494-504.
5. Chichevska-Jovanova N, Dimitrova-Radojichikj D, Petrovikj Todorova S. Child with a pervasive developmental disorders: Incentive or Stigma. Во: Петров Р, Поповска А, уредници. Зборник на трудови од Првиот симпозиум за первазивни развојни нарушувања: Научните достигнувања во функција на практиката, 15-17 мај 2014, Струга: Сојуз на дефектолози на Р. Македонија, ЈЗУ Универзитетска клиника за детски болести, 2014. 203-212.

Учество на семинари и конгреси во земјата и странство:

1. Поп-Јорданова Н. Первазивни развојни нарушувања. Зборник на апстракти - Прв симпозиум за первазивни развојни нарушувања: "Научните достигнувања во функција на практиката". Струга 15-17 мај, 2014;15-23.
2. Трошанска Ј. Можности, потреби и методи на работа во процесот на образование на децата со аутизам. Зборник на апстракти - Прв симпозиум за первазивни развојни нарушувања: "Научните достигнувања во функција на практиката". Струга 15-17 мај, 2014;155-160.
3. Демирџиева А. Улогата на педијатарот во дијагностичкиот алгоритам на аутизмот. Зборник на апстракти - Прв симпозиум за первазивни развојни нарушувања: "Научните достигнувања во функција на практиката". Струга 15-17 мај, 2014;167-175.
4. Simovska-Markoska S. Need of effective intervention in the assessment and treatment of autistic spectrum disorders in the Republic of Macedonia. Зборник на апстракти - Прв симпозиум за первазивни развојни нарушувања: "Научните достигнувања во функција на практиката". Струга 15-17 мај, 2014;177-185.
5. Галевска Јовчевски В. Пиперевска К. Примена на современи принципи и методи во третманот на децата со первазивни развојни нарушувања. Зборник на апстракти - Прв симпозиум за первазивни развојни нарушувања: "Научните достигнувања во функција на практиката". Струга 15-17 мај, 2014;187-195.
6. Петковска А. Информираност на населението на Република Македонија за аутизам. Зборник на апстракти - Прв симпозиум за первазивни развојни нарушувања: "Научните достигнувања во функција на практиката". Струга 15-17 мај, 2014;261-266.
7. Јуртоски Ф, Трајковски В. Нарушувања на моторните способности кај деца со аутизам. Зборник на апстракти – Прва македонска конференција за детска и адолесцентна психијатрија со меѓународно учество: „Развојна психопатологија-предизвици и можности“. Охрид 16-18 октомври, 2014; 15-16.
8. Trajkovski V, Cickovska T. Inclusion of children with autism spectrum disorders in mainstream schools in southwestern Macedonia. Book of abstracts - 8th International Scientific Conference – „Special education and rehabilitation today“. Belgrade, November 7-9, 2014; 103.
9. Mitevska K, Trajkovski V. The grade of dependence in daily functioning of children with autism compared to children with mild intellectual disability. Book of abstracts - 8th International Scientific Conference – „Special education and rehabilitation today“. Belgrade, November 7-9, 2014; 136.
10. Trajkovski V, Trpeska M, Todorovska A. Zdravstvena zaštita osoba sa intelektualnom ometenošću i autizmom u Republici Makedoniji. Zbornik rezimea - Međunarodna konferencija: „Savremeni defektološki rad – rehabilitacija, prevencija isključenosti i inkluzija“. Novi Sad, 15 novembar 2014; 24-25.

4. Финансиски извештај за 2013 година

Четвртата точка од дневниот ред се однесуваше за Финансискиот извештај за 2014 година и истиот беше презентираан од страна на доц. д-р Оливера Рашиќ Цаневска. Состојбата на сметката на крајот од 2013 година изнесува (16.948 МКД), вкупните приходи (6.001 МКД), вкупните расходи (5.663), моментната состојба на сметката изнесува (17.286 МКД). Финансискиот извештај беше прифатен од страна на присутните.

5. Извештај од проектот: „Програма за целосна социјализација на деца со посебни потреби во нивните заедници“.

Извештајот го презентираше м-р Јасмина Трошанска.

На 25.05.2014 според договорот ЕИДХР/2013/355-552 помеѓу Делегацијата на Европска Унија во Република Македонија, како донатор, и Фондација Аполонија, како главен корисник, започна реализацијата на проектот “Програма за целосна социјализација на деца со посебни потреби во нивните заедници“. *Овој проект, е еден од проектите кои спаѓаат во Приоритет 2. на Европската Унија. Главната цел на овој приоритет е да се зајакне улогата на граѓанското општество во промовирањето на човековите права и демократските реформи, поддршка во мирно консолидирање на интересите на групите и консолидирање на политичкото учество и застапеност.* Тематските приоритети на овој проект се имплементираат во **“Обид за заеднички агенди за човековите права и промоција на недискриминацијата, социјалната инклузија и социјалните права.”** Вкупниот буџет одобрен за проектот “Програма за целосна социјализација на деца со посебни потреби во нивните заедници“ е во износ од 82.589€ од кои 76.589€ се обезбедени од Европската Комисија на ЕИДХР, а придонесот на Фондацијата Аполонија е 6.000€. Водечка организација за овој проект е Фондација Аполонија со главен партнер во спроведувањето на активностите за проектот – Македонско научно здружение за аутизам (МНЗА). Реализацијата на проектот е во период од 12 месеци со активности во регионот на Југоисточна Македонија.

Во рамките на проектот, во периодот од март 2014 до декември 2014 се одржаа 11 семинари за наставници, родители и дефектолози за работа со деца со посебни потреби, тоа:

1. 17 и 18 март 2014-“Инклузија на деца со посебни образовни потреби” - Македонско научно здружение за аутизам;
2. 11 април 2014 Форум "Аутизмот како енигма"-Ц. Киначи.
3. 07 мај 2014 Форум за аутизам - МНЗА
4. 12 и 13 мај 2014 - „Едукативна поддршка, вовед во примена на теоријата Сензорна интеграција“- Центар за специјална едукација и рехабилитација од Белград, Р.Србија
5. 12 и 13 јуни - „Споделување на искуства за практична работа во сензорна соба“ - МНЗА.
6. 17 и 18 јуни - „Инклузија на децата со посебни потреби во училиште и релевантни стратегии за применета бихејвиорална анализа (АБА)“- Монороди” едукативен центар за аутизам - Атина, Р.Грција.
7. 19 и 20 јуни 2014 - “Учење на вербално однесување на аутистични и други деца со посебни потреби, со лесни и умерени сознајни говорни нарушувања”, „ Монороди” едукативен центар за аутизам - Атина, Р.Грција.
8. 23 и 24 септември 2014-“Основи на Арт- терапијата и примена кај деца со посебни потреби” -“БААТ-ПИСЕЛ”- Р. Бугарија
9. 07 и 08 октомври 2014 - Семинар „Тренинг на мозок” во светот на науката познат како „Brain Gym “-„ EDU-MOVEO” здружение од Хрватска.
10. 20 и 21 ноември 2014 - Семинар „Монтесори методот во работа со деца со посебни образовни потреби“-Македонско Монтесори Здружение
11. Примена на визуелни стратегии во работата со децата со посебни потреби во училиште - МНЗА „Македонско научно здружение за аутизам“.

Исто така, со средствата од проектот, се опремија 3 Сензорни соби во Валандово, Дојран и Богданци и една Терапевтска соба во рамките на Дневниот Центар за лица со посебни потреби во Гевгелија, во кои работно беа ангажирани 3 дефектолози и еден физиотерапевт.

Беа предвидени и имплементирани 20 дневни активности за интегрирање на млади лица со пречки во развојот со нивните врстници од околината - Ден со природата;

Се креираше веб-страница за документирање и споделување информации во врска со овој проект www.socialinclusion.mk.

Во моментот е во завршна фаза, се прави евалуација и се пишуваат извештаи.

6. Програма за работа на собранието во 2015 година.

Програмата за работа на собранието во 2015 година го презентираше доц. д-р Владимир Илиевски каде што Македонското научно здружение за аутизам планира да изведе повеќе активности:

Во текот на 2015 година Македонското научно здружение за аутизам планира да изведе повеќе активности:

- Предлог на нови проекти за аутизмот во соработка со Аполонија фондацијата;
- Завршување на проектот: „Програма за целосна социјализација на деца со посебни потреби во нивните заедници“;
- Реализација на заеднички проект со Институт за имунобиологија и хумана генетика за цитокински полиморфизам, вакцинални антители или КИР рецептори;
- Учество на наши членови на меѓународни конгреси и семинари;
- Пригодно одбележување на меѓународниот ден на лицата со аутизам 2 април;
- Интензивирање на соработката со локалната самоуправа;
- Одбрана на неколку магистерски трудови и еден докторат поврзани со аутизмот од страна на членови на МНЗА;
- Објавување на најмалку еден труд за аутизмот во странско списание со меѓународен уредувачки одбор;
- Активности за формирање на национален регистер за аутизмот во РМ;

По презентирањето на програмата следеше дискусија каде што проф. д-р Љупчо Ајдински истакна дека во 2014 година се отворил дневниот Центар за децата со аутизам каде што нема стручен кадар за работа со деца со аутизам и дека се навестува отворање на нов Центар за деца со аутизам на Детската клиника.

Проф. д-р Владимир Трајковски додаде дека порано се носеле дефектолози на пракса во други држави, додека овие не се праќаат ниту во Р. Србија каде постојат голем број на центри за аутизам.

Виолета Куновска истакна дека ќе се формира центар за аутизам под капата на Министерство за здравство, но главен проблем се парите. Во моментот постојат обуки за АБА за 2-3 учесници, но прво се чека овие личности да се обучат па потоа ќе се отвори центарот.

Проф. д-р Владимир Трајковски додаде дека пратил отворено писмо до Министерот за здравство, воедно испровоциран од неговата изјава во емисијата Јади бурек, каде нагласува дека во Македонија не постојат експерти за аутизам. Исто така надолнето од гостувањето на т.н. експерти за аутизам од Америка кои држеле пет дневна обука во повеќе установи во Скопје. На ова писмо Министерот не дал повратен одговор.

М-р Јасмина Трошанска објасни дека од Министерството за здравство постојат обуки за лицата кои ќе работат во дневниот центар за лицата со аутизам и додаде дека постоечкиот центар кој се наоѓа во склоп на заводот во Топанско Поле не функционира како Центар туку родителите ги носеле децата на индивидуална работа и по еден до два часа си ги земале. Функцијата на дневниот центар е згрижување на деца во текот на целиот ден. Живка Димитровска додаде дека и било срам што морала да ги слуша предавањата на т.н. експерти за аутизам кои како да биле наменети за некое племе во Африка. Сите ние работиме на полето на аутизам, но никако да се пофалиме со резултати.

7. Рецептори на клетки природни убијци и аутизам

Седмата точка од дневниот ред беше наменета за предавање од страна на доц. д-р Александар Петличковски на горенаведената тема.

8. Разно

Поради работни обврски техничкиот секретар Мануела Крчаноска доброволно ја напушта функцијата секретар на МНЗА и на нејзино место доаѓа Филип Јуртоски.

Дата:
26.12.2014

Записникот го подготви:
Ана Петковска